

It should also be emphasized at the outset that the process of compilation of the Adi Granth seems to have started much earlier than tradition would have us believe, and it must have continued throughout Guru Arjan's period of guruship. This is the conclusion one draws from a comparative analysis of old manuscripts of the Adi Granth. Guru Arjan evidently worked over certain pre-canonical traditions before he produced the first authoritative text in 1604. In the last two years of his life, he added to the scripture a number of self-composed hymns (which are not mentioned in the index of the

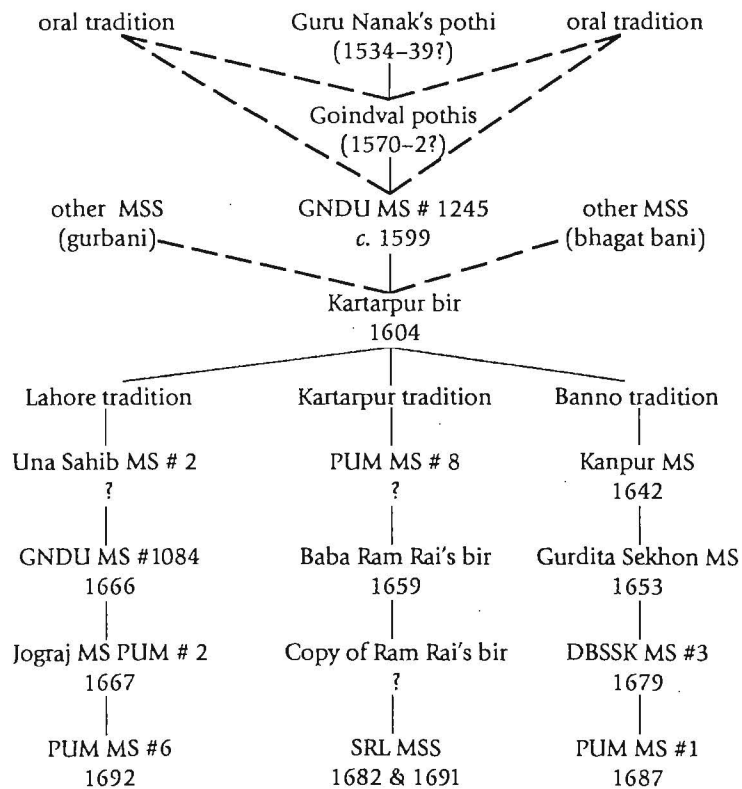

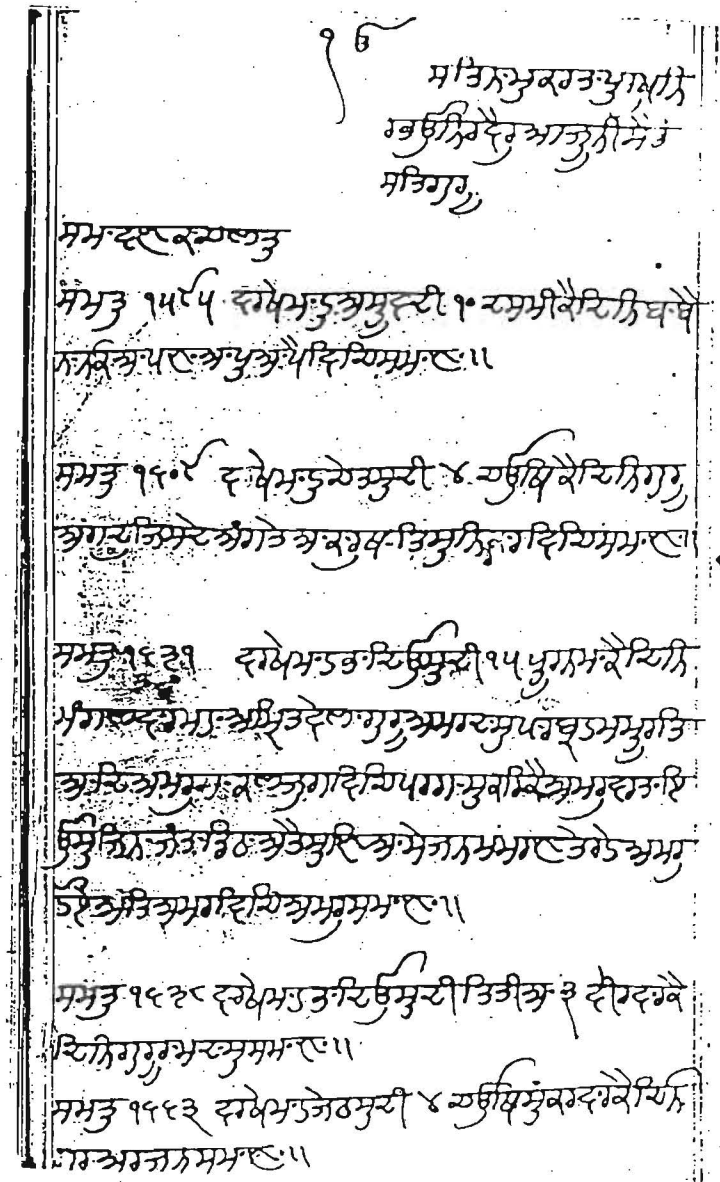
Figure 2.1 Genealogy of the Adi Granth

PUM = Punjabi University Museum, Patiala. GNDU = Guru Nanak Dev University, Amritsar. DBSSK = Dr Balbir Singh Sahitya Kendra, Dehra Dun. The 'Gurdata Sekhon MS' is in the possession of Mahant Gopal Singh of Tikana Sri Bhai Ramkishan, a Seva-panthi sect, Patiala. 'Una Sahib MS' is in the possession of Baba Sarabjot Singh Bedi, Una Sahib, Himachal Pradesh. SRL MSS = Manuscripts at the Sikh Reference Library, Amritsar.

1) "The Guru Granth Sahib Canon, Meaning and Authority, by Pashaura Singh, page 30 Genealogy charts shows GNDU Manuscript 1245 written in 1599AD. While Internal evidence on folio 1245 contains death date of guru arjan ji in 1606AD noted.

PLATE XIII

2) Folio 1255 (MS#1245 at GNDU bearing the chart of death date of First Five Gurus recorded with same Pen and Ink with death date of guru Arjan Jeth Sudi 4, 1663 BK(1606AD)

Folio 1255 of MS # 1245 bearing the chart of death dates of the first five Sikh Gurus recorded in the hand of primary scribe.
death date of guru Arjan Jeth Sudi 4, 1663 BK(1606AD)

APPENDIX V CHAP. 4

APOCRYPHAL WRITINGS IN MS # 1245

1.1. ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ (ਅਸਟਪਦੀ)

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿਨਾਮੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥
 ਸੇ ਬਹੁ ਦੁਖੀਏ ਜਗੁ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥
 ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਨਾਮੁ ਚੁਰਾਇਆ ॥
 ਸੇ ਜਮੁ ਕੇ ਵਸਿ ਬਨਿ ਚਲਾਇਆ ॥੧॥
 ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਲਾਹਾ ਲੈ ਪਾਇਆ ॥
 ਪੂਜੀ ਸਾਚੀ ਗੁਰ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ਚਰਨ ਗਹੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਜਿਉ ਪੂਥੈ ਰੂਈ ਤੰਦੁ ਚੜਾਇਆ ॥
 ਬਖਰੇ ਫੇਰਿ ਲਏ ਬਹੁ ਤਾਇਆ ॥
 ਤਿਉ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ॥
 ਜਿਉ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬਨਾਇਆ ॥੨॥
 ਜਿਉ ਅਹਿਰਣਿ ਲੋਹਾ ਤਪੈ ਤਪਾਇਆ ॥
 ਲਖ ਧਵੀਕਲੋ ਬਿਖੁ ਪਾਇਆ ॥
 ਸਿਰਿ ਘਣੁ ਮਾਰੇ ਹੁਕਮੁ ਸਬਾਇਆ ॥
 ਇਉ ਸਾਕਤੁ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ॥੩॥
 ਜਿਉ ਤਿਲ ਤੇਲੀ ਪੀੜਿ ਪੀੜਾਇਆ ॥
 ਕਾਇਆ ਕੋਲੂ ਲਠਿ ਕਮਾਇਆ ॥
 ਕੂੜਿ ਕਲਰਿ ਲਗਿ ਤਤੁ ਗਵਾਇਆ ॥
 ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੪॥
 ਦੇਹੀ ਧਰਤੀ ਹਰਿ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਇਆ ॥
 ਮਨੁ ਕਿਰਸਾਣੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ॥
 ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਗੁਰਿ ਭਾਇਆ ॥
 ਨਿਪਜੀ ਸਾਖ ਹਰਿ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਆ ॥੫॥
 ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਮੋਟਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਰਾਇਆ ॥
 ਪੰਚ ਤਤੁ ਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇਆ ॥
 ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਲਾਲਿ ਰੰਗਾਇਆ ॥
 ਤੈਸਾ ਰੰਗੁ ਭਇਆ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥੬॥
 ਅਠ ਛਿਅ ਭਵਨ ਭਾਠੀ ਏਹ ਕਾਇਆ ॥
 ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਲੈ ਸਮਧਾ ਪਾਇਆ ॥
 ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆ ਮਨੁ ਤਿਪਤਾਇਆ ॥
 ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਮਿਲੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੭॥
 ਦੇਹ ਲਵੇਰੀ ਦੂਧੁ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥
 ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਫੇਰਿ ਗੁਰਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇਆ ॥
 ਹਰਿ ਗੁਨ ਸਾਰਿ ਦੁਧ ਮਥੀ ਆਇਆ ॥
 ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥੮॥

(ਪਤਰਾ 80੮)

1.2. ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧

ਕਰਿ ਲਾਲਚੁ ਮਨੁ ਲੋਭਾਣਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਛੁਟੀਐ ਜੀ ॥
 ਇਹੁ ਸਾਕਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਦਰਗਹ ਚੁਣਿ ਸੁਟੀਐ ਜੀ ॥

 ੨
 ੧

- ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਜਾਵੈ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਹੋਈ ॥
 ਪਰਮ ਰਾਉ ਸਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਜਮੁ ਪਕੜੈ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥
 ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੈ ਬਿਲਲਾਵੈ ਧਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੈਸਾਰੇ ॥
 ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਗੁਰਸਬਦੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥
 ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਿ ਮਨਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਸੀ ॥
 ਛੁਟਹਿ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਸੀ ਜੀ ॥
 ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗੇ ॥
 ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਾਜਿ ਕੀਆ ਗਤੁ ਮੰਦਰੁ ਸੋ ਰੰਗਨਹਾਰਾ ਰੰਗੇ ॥
 ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਇਦਾਦਕ ਮੁਨਿ ਜਨ ਤੋਤੀਸ ਕਰੋੜੀ ਪਾਰ ਪਰੇ ॥
 ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰ ਆਪਨੇ ਨਾਨਕ ਊਤਮ ਸੰਗਿ ਹਰੇ ॥੨॥
 ਕੂੜੁ ਕਲਰੁ ਖੈ ਕਾਲੁ ਮਨਮੁਖੁ ਲਦਿਆ ਜੀ ॥
 ਜਗੁ ਸਰੁ ਖਰਾ ਅਸਗਾਹੁ ਗਰਬਿ ਗਰਬਿਆ ਜੀ ॥
 ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਚੇਤ ਨ ਚੇਤਹਿ ਜੀ ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਰਯੋਧਨੁ ਗਇਆ ॥
 ਕੁੰਭਕਰਣੁ ਮਹਿ ਰਾਵਣੁ ਦਹਿਸਰੁ ਲੰਕਾ ਸਮੇਤੀ ਭਸਮੁ ਭੈਇਆ ॥
 ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਰਾਖਣਹਾਰੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਮੁਰਾਰੇ ॥
 ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਸਤਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥੩॥
 ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥
 ਅੰਤਰਿ ਸਚੁ ਵੀਚਾਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜੀ ॥
 ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਤਿਪਤਾਸੁ ਭਏ ॥
 ਆਵਨ ਗਵਨ ਦੋਊ ਮੇਟੇ ਹਉਮੈ ਲੋਭੁ ਸਬਦਿ ਦਹੇ ॥
 ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਕਬਹੂ ਵਿਸਰੈ ਜਾਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣਾ ॥
 ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਟੇਕੁ ਟਿਕਾਈ ਗੁਰੁ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥੪॥
- (ਪਤਰਾ ੭੪੮)
- ਸਲੋਕ ਵਾਰਾ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਮਹਲਾ ੧
- 1.3. ਭੂਖ ਹਮਾਰਾ ਖਾਵਣਾ ਦੁਖ ਹਮਾਰੇ ਸੁਖ ॥
 ਦੁਖਾ ਸਿਓ ਹਮਰਓ ਕੀਆ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ॥੨੩॥
- 1.4. ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਕਾ ਏਹੁ ਹੋਰ ਨਿ ਦਾਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥
 ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਜੇ ਭਵੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਮ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥
 ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਮਣਿ ਹਿਰਦੈ ਲਏ ਪਰੋਇ ॥
 ਜਿਨਿ ਜਾਦਾ ਜੀਓ ਬਹੋੜਿਆ ਤਿਸੁ ਆਗੇ ਏਹੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀਐ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਵੇਖਹੁ ਸੋਇ ॥
 ਅੰਦਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਉ ਮਨਿ ਹਉਮੈ ਕਢੇ ਧੋਇ ॥
 ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਵਿਰਲਾ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥
 ਗੁਰੁ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨੬॥
- 1.5. ਬਸੰਤੁ ਰਾਗੁ ਤਾ ਕਰਹੁ ਜਾ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਸਨਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥
 ਫਲੀਐ ਫਲੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ਜਿਸੁ ਬਖਸੈ ਸੋ ਖਾਇ ॥
 ਐਸਾ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਿ ਕਹਣਾ ਕਿਛੁ ਨ ਜਾਇ ॥
 ਮਮਤਾ ਚੁਕ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਏ ॥
 ਪੰਚ ਮਾਰ ਵਸਿ ਕਰੈ ਗੁਰੁ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥
 ਬੰਧਨ ਕਟਨਿ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਸਹਜੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥
 ਜਰਾ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
 ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤੀ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਕਰੈ ਰਜਾਇ ॥੨੮॥

- 1.6. ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਭਉ ਪਵੈ ਭੈ ਪਇਐ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਸਚੇ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥
 ਭੈ ਵਿਚਿ ਬੈਸੈ ਭੈ ਵਸੈ ਭੈ ਵਿਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥
 ਐਥੈ ਸੁਖ ਵਡਿਆਈਆ ਦਰਗਹ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥
 ਨਾਨਕ ਭੈ ਰਚੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਅਪਾਰੁ ॥੨੯॥
- 1.7. ਪਰਭਾਤੀ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਭਾਇ ਰਹੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨਿ ਵਸੇਹੁ ॥
 ਸੇਵ ਕਰੇਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੀ ਆਗੈ ਜੀਉ ਧਰੇਹੁ ॥
 ਭਾਣੈ ਚਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੈ ਮਮਤਾ ਦੂਰਿ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟੈ ਉਲਟੀ ਹੋਵੈ ਅਨਹਦੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣੇਹੁ ॥
 ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਵਾਸਾ ਏਹੁ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਓਥੈ ਇਕ ਸਚੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣੇਹੁ ॥
 ਸਬਦੁ ਪੀਵਹੁ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਮ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਿਹੁ ਇਕ ਸਾਸਿ ਚਿਤੁ ਧਰੇਹੁ ॥
 ਗੁਰੁ ਪੁਛਿ ਜਪੁ ਗਇਤ੍ਰੀ ਤਰਪਣੁ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਨੀਰੁ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਟਿਕਾ ਕਢਹੁ ਸਚੁ ਨਾਮ ਧੋਤੀ ਜੁਗਤਿ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਜਨੇਊ ਵਟਹੁ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਨਾ ਓਹੁ ਤੁਣੈ ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ ਜਨੇਊ ਏਹੁ ਪਏਹੁ ॥
 ਨਦਰੀ ਕਰਮ ਕਰਾਇਦਾ ਮਤੁ ਕੋ ਆਪੁ ਗਣੇਹੁ ॥
 ਮਨਮੁਖਿ ਇਕ ਰਾਮ ਨ ਜਾਣਨੀ ਲੋਭ ਲਹਰੀ ਮਨੁ ਵਡੋਓਹਿ ॥
 ਪਿਤ੍ਰੀ ਕਉ ਅਪਿਉ ਨ ਅਪੜੈ ਜੂਠੇ ਕਰਮ ਕਰੇਹੁ ॥
 ਨਾਨਕ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕੈ ਹਥਿ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਚਾ ਲਾਏ ਤਿਤੁ ਲਗਹੁ ਮਤੁ ਕੋ ਰੋਸੁ ਕਰੇਹੁ ॥੩੦॥
- 1.8. ਸਚੇ ਕਾ ਭਉ ਅਤਿ ਸਬਲੁ ਕਹਣਾ ਕਛੁ ਨ ਜਾਇ ॥
 ਭੈ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਊਪਜੈ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸੰਊਪੈ ਤਾ ਸਹ ਕੇਰੀ ਸਚ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥
 ਸਾ ਸੁਲਖਣੀ ਸਾ ਸੁਆਲਿਉ ਖਸਮੈ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥
 ਚਿਤੁ ਕਟੋਹੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇਰਾ ਭੈ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਸਬਦੁ ਨ ਭੋਇਆ ਜਾਇ ॥
 ਨੈਣੀ ਨੀਰੁ ਵਹੈ ਅਤਿ ਅਗਲਾ ਕੂੜੀ ਕਰੈ ਰਜਾਇ ॥
 ਨਾਨਕ ਸਾ ਕੁਲਖਣੀ ਸਾ ਕਰੁਪਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣੈ ਖਸਮ ਕਾ ਨਾ ਖਸਮੈ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੩੨॥
- 1.9. ਸਚਾ ਨਾਉ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਅਵਰੀ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥
 ਮਨਮੁਖ ਮਗੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਨਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਨਾਉ ॥
 ਜਮਣੁ ਮਰਣੁ ਦੁਖ ਘਣਾ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਹਿ ॥
 ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨ ਮਿਲੈ ਬੈਸਣੁ ਮਿਲੈ ਨ ਠਾਉ ॥
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਛਹਿ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਨਿਤਿ ਜਪਹਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥
 ਅਗੈ ਦਰਗਹ ਮਿਲਨਿ ਵਡਿਆਈਆ ਮਹਲੀ ਪਾਵੈ ਥਾਉ ॥
 ਏਕੋ ਨਾਉ ਲਿਖਾ ਤਾ ਜੀਵਾ ਦੁਈਆ ਲਿਖਾ ਮਹਿ ਜਾਉ ॥
 ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾ ਸਜਣਾ ਲਿਖਹਿ ਜਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥
 ਧਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਧਨੁ ਜਿਤੁ ਲਿਖੀਐ ਜਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥
 ਧਨੁ ਮਸਵਾਣੀ ਮਸੁ ਧਨੁ ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਸੁ ਧਨੁ ਜੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਿਖੈ ਨਾਉ ॥
 ਚੁਗਲੀ ਨਿੰਦਾ ਜੋ ਲਿਖੈ ਕੂੜੀ ਕਲਮ ਵਗਾਇ ॥
 ਮੁਹੁ ਕਾਲੇ ਤਿਨਾ ਗਾਵਲਾ ਦਰਗਹੁ ਧਕੇ ਖਾਹਿ ॥
 ਕਲਮ ਜਲੋ ਸਣੁ ਕਾਗਦੈ ਮਸਵਾਣੀ ਜਲ ਜਾਉ ॥
 ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਸੋ ਜਲੋ ਜਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹੀ ਨਾਉ ॥
 ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਹੋਰੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥
 ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਤੂ ਵਸਹਿ ਹਉ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੩੩॥

- 1.10. ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ ਸਤੁ ਧੈਨੇ ਸਤੁ ਖਾਇ॥
 ਸਤੁ ਹੀ ਆਛੈ ਸਤਿ ਰਹੈ ਸਤੇ ਸਵੈ ਸਮਾਇ॥
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸਚੁ ਫਲੁ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਏ ਲੇਖੁ॥
 ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਨੁ ਬਿਰਥਾ ਏਕੁ॥੩੫॥ (ਪਤਰਾ ੧੨੩੩-੧੨੩੪)

- 1.11. ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ਰਤਨਮਾਲਾ
 ਤਿਹੁ ਕਾ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਏ ਮਾਨੁ॥ ਪੰਚਾ ਮਹਿ ਹੋਵੈ ਪਰਧਾਨੁ॥
 ਪੰਚਾ ਕਾ ਜੋ ਜਾਣੈ ਭੋਉ॥ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ਦੇਉ॥
 ਆਗਮੁ ਨਿਗਮੁ ਜੁ ਬਾਚੈ ਜਾਣੈ॥ ਬੰਧੈ ਨਵ ਗ੍ਰਿਹੁ ਘਰ ਮਹਿ ਆਣੈ॥
 ਸਤ ਸਤਾਈਹਿ ਚਉਦਹਿ ਚਾਰਿ॥ ਤਾ ਕੈ ਆਗੈ ਖੜੇ ਦੁਆਰਿ॥
 ਅਠ ਅਠਾਰਹ ਬਾਰਹ ਬੀਸ॥ ਆਗੈ ਕਾਢਹਿ ਖੜੇ ਹਦੀਸੁ॥
 ਊਚੀ ਨਦਰਿ ਸਰਾਫੀ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਇ॥੧॥
 ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਜਿ ਕਰੈ ਉਦਾਸੁ॥ ਭੂਖਿ ਬਿਰਖ ਗ੍ਰਹਿ ਅੰਤਰਿ ਵਾਸੁ॥
 ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹਿਬੋ ਜੋਗ ਅਭਿਆਸੁ॥ ਪਰਸੈ ਅੰਗ ਨ ਲਾਏ ਪਾਸੁ॥
 ਜਿਤੁ ਘਟ ਦੁਤੀਆ ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਲੁ ਨ ਹੋਈ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਈ॥੨॥
 ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਲੈ ਮਨ ਸਿਉ ਲੂਝੈ॥ ਮਰਮੁ ਦਸਾ ਪੰਚਾ ਕਾ ਬੂਝੈ॥
 ਮਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੀ ਪਾਵੈ ਗੰਠਿ॥ ਤੀਰਥ ਪਰਸੈ ਤ੍ਰੈ ਸੈ ਸਠਿ॥
 ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਮੈਲੁ ਨ ਮਨੈ ਕੀ ਖੋਈ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਈ॥੩॥
 ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਅਠਸਠਿ ਹਾਟ॥ ਤਾ ਕੇ ਬਜਰ ਜੜਾਏ ਪਾਟ॥
 ਅਵਘਟ ਘਾਟ ਬਿਖਮੁ ਹੈ ਵਾਟ॥ ਐਸਾ ਮਾਰਗ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ॥
 ਦਹਦਿਸਿ ਦੇਖਿ ਸਹਜ ਘਰ ਆਇਆ॥ ਅਠਸਠਿ ਗਠੀ ਖੋਲੈ ਕੋਇ॥
 ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਇ॥੪॥
 ਪ੍ਰਥਮੈ ਪੂਰਬ ਕਉ ਦਿਸਟਿ ਧਾਰੈ॥ ਦੁਤੀਆ ਦਖਣ ਕਉ ਗਵਣੁ ਕਰੈ॥
 ਦਖਣ ਤੇ ਜਾ ਪਛਮਿ ਜਾਇ॥ ਤਾ ਹਾਟ ਪਟਣ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਇ॥
 ਪਛਮ ਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਸੁਮੇਰਿ॥ ਆਵੈ ਪਰਦਖਣਾ ਕੈ ਫੇਰਿ॥
 ਪੁਰੀਆ ਸਪਤ ਉਪਰਿ ਕਵਲਾਸਣੁ॥ ਤਿਥੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਆਸਣੁ॥
 ਜਿਨਿ ਹੀਰੇ ਰਤਨੀ ਮਾਲਾ ਪਰੋਈ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਈ॥੫॥
 ਕਹਾ ਸੁ ਗਗਨ ਦੇਉ ਕਾ ਭਵਣੁ॥ ਤਿਸੁ ਕਉ ਸਦਾ ਮਨਾਵੈ ਸਉਣੁ॥
 ਏਹਾ ਸੂਰਾ ਪੂਰਾ ਕਉਣੁ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਬੰਧੈ ਦੁਰਜਨ ਦਉਣੁ॥
 ਬੇਧੇ ਬਸੰਤਰੁ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਪਉਣੁ॥ ਗਗਨ ਕਮੰਡਲਿ ਜਿਨਿ ਗਊਆ ਚੋਈ॥
 ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਇ॥੬॥
 ਗੁਰੁ ਕਾ ਭਗਤੁ ਇਦ੍ਰੀ ਕਾ ਜਤੀ॥ ਹਿਰਦੇ ਕਉ ਕਤਾ ਮੁਖਕਾ ਸਤੀ॥
 ਦਿਸਟਿ ਦੈਆਲੁ ਦੇਖੈ ਕਰਿ ਦਾਨੁ॥ ਜੇ ਘਟਿ ਨਿਵੈ ਤਾ ਨਿਵਿਆ ਜਾਣੁ॥
 ਬਚਨ ਸਬਦ ਕਾ ਸਾਫਲਿ ਊਹਾਤਾ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸੋਈ ਅਵਧੂਤਾ॥੭॥
 ਚੰਚਲ ਚਾਇ ਨਾ ਜਾਇ ਤਮਾਸੈ॥ ਜੁਐ ਜਾਇ ਨਾ ਖੋਲੈ ਪਾਸੈ॥
 ਅੰਗੈ ਚੰਗੈ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਏ॥ ਗੁਰੁ ਕਾ ਦੀਆ ਅੰਕਿ ਹੰਢਾਏ॥
 ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਇ ਨ ਕੀਜੈ ਕਥਾ॥ ਐਸੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇਰੀ ਨਥਾ॥
 ਗੁਰੁ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਤਾ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸੋਈ ਅਵਧੂਤਾ॥੮॥
 ਗਗਨੰਤਰ ਕਉ ਭਵਰੁ ਉਡਾਵੈ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਗੂਡੀ ਡੋਰੀ ਲਾਵੈ॥
 ਪਰਚਿਆ ਹੋਇ ਤ ਫਿਰਿ ਘਰਿ ਆਵੈ॥ ਇਤੁ ਬਿਧਿ ਜੁਗਤਿ ਕਮਾਵਹੁ ਜੋਗੁ॥
 ਆਇਆ ਹਰਖੁ ਨ ਗਇਆ ਸੋਗੁ॥ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸੁਰਤਿ ਨਿਵਾਸੀ ਸੂਤਾ॥
 ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸੋਈ ਅਵਧੂਤਾ॥੯॥
 ਅਸਰਾ ਨਦੀ ਉਪਠੀ ਤਰੀ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਦਾ ਸਿਧੀ ਰੇਸਰੀ॥
 ਉਲਟੈ ਕਵਲੁ ਪਲੇਟੈ ਪਵਣੁ॥ ਏਉ ਨਿਵਾਰੈ ਆਵਾਗਵਣੁ॥

ਮਨ ਪਵਣੈ ਕਉ ਰਾਖੈ ਬੰਧਿ॥ ਲਹੈ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਧਿ॥
 ਆਪਣੈ ਵਸਿ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਦੂਤ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸੋਈ ਅਵਧੂਤ॥੧੦॥
 ਅਰਚੇ ਕੈ ਘਰਿ ਰਹੈ ਉਦਾਸ॥ ਪਰਚੇ ਕੈ ਘਰਿ ਕਹੈ ਨਿਵਾਸੁ॥
 ਉਦਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਬਿਲਈਆ ਭਾਗੀ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਤੇਈ ਬੈਰਾਗੀ॥੧੧॥
 ਬੈਰਾਗੀ ਸੋ ਜੁ ਬੈ ਮਹਿ ਆਵੈ॥ ਸਿਵ ਕੈ ਆਗੈ ਸਕਤਿ ਨਿਵਾਵੈ॥
 ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰੈ॥ ਅਜਰੁ ਵਸਤੁ ਅਗੋਚਰੁ ਜਰੈ॥
 ਐਸਾ ਅਵਖਧੁ ਪਾਹਿ ਗਵਾਰਾ॥ ਜਿਤਿ ਖਾਧੈ ਤੇਰੇ ਜਾਨਿ ਵਿਕਾਰਾ॥
 ਤਾਮਸੁ ਤਿਸਨਾ ਸਮੈ ਤਿਆਗੀ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਤੇਈ ਬੈਰਾਗੀ॥੧੨॥
 ਆਸਣੁ ਸਾਧਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਬਹੈ॥ ਪੰਚ ਤਤੁ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰਿ ਲਹੈ॥
 ਸੁਚੇਤ ਨਿਦਾ ਅਲਪ ਆਹਾਰੀ॥ ਸਾਧ ਕਾ ਪਿਛੁ ਸਦਾ ਵੀਚਾਰੀ॥
 ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸੁਰਤਿ ਬਿਚਖਣ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣ॥੧੩॥
 ਜਾ ਬੋਲੈ ਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨਿ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਾਗੈ ਰਹੈ ਧਿਆਨਿ॥
 ਸੁਨਿ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਡੋਰੀ ਧਰੈ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਕਬਹੂ ਨ ਮਰੈ॥
 ਇਤੁ ਬਿਧਿ ਸੇਵਹੁ ਗੁਰੁ ਕੀ ਸੇਵ॥ ਤਾ ਕਉ ਬੰਦਹਿ ਸਗਲੇ ਦੇਵ॥
 ਜਿਹਬਾ ਭੇਦੁ ਨ ਦੇਈ ਚਖਣਿ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣ॥੧੪॥
 ਤਾਮਸੁ ਤਿਸਨਾ ਲੋਭੁ ਨਿਵਾਰੈ॥ ਪੰਚ ਅਗਨਿ ਘਰ ਭੀਤਰਿ ਜਾਰੈ॥
 ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਗਡੀਰੁ ਚੜਾਇ॥ ਸਹਜਿ ਉਪਜੈ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਇ॥
 ਸਾਧਨਿ ਵਾਜੈ ਬਾਧੈ ਚੋਰ॥ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਜਪੀਐ ਹੋਰੁ॥
 ਉਤਮ ਭਲੇ ਤਿਨਾ ਕੇ ਜਖਣ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣ॥੧੫॥
 ਪੰਜੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਰਾਖੈ॥ ਜਿਹਬਾ ਮੁਖਿ ਅਸਤਿ ਨ ਭਾਖੈ॥
 ਕੋਟ ਕੋਟਰ ਤਤੁ ਕਾ ਬੇਤਾ॥ ਸੁਨਿ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ਚੇਤਾ॥
 ਸਾਚੁ ਪਿਆਲੇ ਸੁ ਭਰੁ ਭਰੇ॥ ਜਾਇ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਸੰਗਮੁ ਕਰੈ॥
 ਨਉ ਸਤ ਪੰਚ ਲਗਾ ਰਖਣਿ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣ॥੧੬॥
 ਪੂਰਬ ਚੜ੍ਹੈ ਤਾ ਪਛਮਿ ਆਵੈ॥ ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੁਹਾ ਇਕੰਤਿ ਮਿਲਾਵੈ॥
 ਚੀਨੈ ਹਾਟ ਪਟਣ ਕੀ ਵਾਟ॥ ਤਾ ਪਰੁ ਬੂਝੈ ਅਵਘਟ ਘਾਟ॥
 ਦੇਖੈ ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਪੂਰਬੁ ਪਛਮੁ ਉਤਰੁ ਦਖਣੁ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣ॥੧੭॥
 ਏਹੁ ਤਨੁ ਭਾਂਡਾ ਸੁਰਤਿ ਹੈ ਦੁਧੁ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇਣੁ ਸੁਧੁ॥
 ਜੁਗਤਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਸਹਜ ਸਮਾਇ॥ ਜੁਗਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਵਿਕ ਵਿਜਾਇ॥
 ਗਿਆਨੁ ਮਧਾਣਾ ਨੇੜਾ ਨਾਉ॥ ਇਨ ਬਿਧਿ ਜਪੀਐ ਕੇਵਲ ਰਾਮੁ॥
 ਰੋਲਿ ਵਿਰੋਲਿ ਲੈ ਆ ਜਾ ਮਖਣੁ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਜੋਗ ਕੇ ਲਖਣੁ॥੧੮॥

(ਪਤਰਾ ੧੨੪੨-੧੨੪੫)

2.1. ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਛੰਡ

ਭਰਮਿ ਭੂਲੀ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਤੂ ਮੈ ਸਚੁ ਬੁਝਾਏ॥
 ਸਚੁ ਬੁਝਾਏ ਮਨਿ ਵਸਾਏ ਸਾਹੁਰੜੇ ਕੰਮਿ ਸਿਖਾ॥
 ਸਹੀਆ ਵਿਚਿ ਫਿਰਾ ਸੁਹੇਲੀ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਾ ਦੇਖਾ॥
 ਅਪੁਣੇ ਕੰਤੈ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪਿ ਗੰਵਾਏ॥
 ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸਹਜੇ ਰਹਾ ਸਮਾਏ॥
 ਭਰਮਿ ਭੂਲੀ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਤੂ ਮੈ ਸਚੁ ਬੁਝਾਏ॥੧॥

2.2. ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸੋ ਸਹੁ ਮੈ ਪਾਇਆ॥

ਸੋ ਸਹੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾ ਮਨਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ॥
 ਕਵਨੁ ਮੁਕਲਾਉ ਕਿਥੈ ਲੈ ਜਾਹੀ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ॥
 ਆਵਣ ਜਾਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਚੂਕਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ॥

- ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖਾ ਜਿਨਾ ਦੂਜੈ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥
ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸੋ ਸਹੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੨॥
- 2.3. ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਹਉ ਪਾਈ ॥
ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲਾ ॥
ਭਾਣੈ ਚਲਾ ਹੋਇਨਿ ਭਲਾ ਵਿਚਹੁ ਸਹਸਾ ਗਵਾਏ ॥
ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੇ ਸਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥
ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਸਨੁ ਕਉ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਲੋਚਦੇ ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਹਉ ਪਾਈ ॥੩॥
- 2.4. ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਅਲਖੁ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸੁ ਦਾਜੁ ਦੇਹਿ ਜੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸੁ ਦਾਜੁ ਦੇਹਿ ਜੁ ਤੇਰੇ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸਾਹੁਰੈ ਕੰਮਿ ਆਵੈ ॥
ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਤੂਹੇ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲਾ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥੪॥
- 2.5. ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਮੈ ਪਰਣਾਉੜੇ ਆਏ ॥
ਤਿਤੁ ਜੰਵੜੀਐ ਸਾਥਿ ਨ ਲਾੜਾ ਅਵਰ ਪਠਾਏ ॥
ਅਵਰੁ ਪਠਾਏ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਾ ਧਨ ਤਿਸੁ ਪਿਰ ਸੋਦੀ ॥
ਧਨੁ ਥਕੀ ਬਾਲੀ ਪਕੜਿ ਚਲਾਈ ਕਰਨ ਪਲਾਹੁ ਕਰੰਦੀ ॥
ਪੁਨ ਦਾਨੁ ਕਿਛੁ ਨਾਮੁ ਨ ਸਿਮਰਿਉ ਮਨਮੁਖਿ ਗਈ ਵਿਹਾਏ ॥
ਨਿਤ ਜਿਨਾ ਕਾ ਧੋਖਾ ਬਾਬੋਲਾ ਸੇ ਪਰਣਾਉ ਆਏ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਮੈ ਪਰਣਾਉੜੇ ਆਏ ॥੫॥
- 2.6. ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਤੇਰੇ ਨਾਵੈ ਨਉ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ॥
ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹਿ ਤਾ ਪਾਈ ॥
ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਹਉ ਰਹੰਦੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਹਿ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤਿ ਹਮਾਰੀ ॥
ਏਹ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਣੀ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਤੇਰੇ ਨਾਵੈ ਨਉ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ॥੬॥
- 2.7. ਪੇਵਕੜੇ ਧਨੁ ਮਨਮੁਖ ਹੋਤੀ ਸਹ ਕਾ ਸਹਜ ਨ ਜਾਤਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਬੁਝਿਆ ਆਪਣਾ ਖਸਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਖਸਮੁ ਪਛਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਆ ਸਹੁ ਜਾਤਾ ॥
ਸਹਿ ਮਿਲਿਐ ਕਾਮਣਿ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ਪਾਇਆ ਜਗਜੀਵਣੁ ਦਾਤਾ ॥
ਦੇਖਹੁ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਰੰਗਿ ਸੁਣਹੁ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਾਤਾ ॥
ਪੇਵਕੜੇ ਧਨੁ ਮਨਮੁਖ ਹੋਤੀ ਸਹ ਕਾ ਸਹਜ ਨ ਜਾਤਾ ॥੭॥
- 2.8. ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਮੈ ਮਨਿ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਆਸਾ ॥
ਵਡੀ ਆਸਾ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ਜੋ ਇਛਾ ਸੋ ਪਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵਾ ਤਾ ਆਪੁ ਖੋਵਾ ਕਰਿ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣਾਈ ॥
ਧਨ ਬਾਲੀ ਭੋਲੀ ਖਰੀ ਸੁਆਲਿਉ ਖਸਮੈ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵਾ ॥
ਸਚੇ ਮੇਲਿ ਲਈ ਫਿਰਿ ਆਪੇ ਏਹੁ ਵਡਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਮੈ ਮਨਿ ਵਡੀ ਆਸਾ ॥੮॥

- 2.9. ਜਤ ਕਾ ਦੇਹਿ ਸਾਰਾ ਬਾਬੋਲਾ ਚੋਲੀ ਦੇਹਿ ਦਇਆ ॥
ਤਿਤੁ ਚੋਲੜੀਐ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਸੀਦੜਾ ਪਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਸੀਦੜਾ ਪਾਇਆ ਸਤ ਕਾ ਚੀਰ ਹਵਾਏ ॥
ਨਾਲਾ ਸੰਤੋਖੀ ਤੇ ਵਰ ਚੋਖੀ ਤੀਹਮੁ ਗੁਰੂ ਪੜਾਏ ॥
ਪੀਰਜ ਦਸਤਾਨਾ ਹੰਸੁ ਖਿਆ ਕਰਿ ਏਹੁ ਪਹਿਰਾਵਾ ਲਾਇਆ ॥
ਜਤ ਕਾ ਦੇਹਿ ਸਾੜਾ ਬਾਬੋਲਾ ਚੋਲੀ ਦੇਹਿ ਦਇਆ ॥੯॥
- 2.10. ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਾ ਧਨੁ ਤੇਰੀ ਬੰਦੀ ॥
ਸਾਈ ਬੰਦੀ ਜੋ ਸਹੁ ਜਾਣੇ ਸਦਾ ਰਹੈ ਨਿਸੰਗੀ ॥
ਸਾ ਸੁਆਲਿਉ ਸਾ ਰੂਪਿ ਬਚਖਣਿ ਤਿਸਨਾ ਜਿਸਦੀ ਖੰਡੀ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਾ ਧਨੁ ਤੇਰੀ ਬੰਦੀ ॥੧੦॥
- 2.11. ਸਾਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਾ ਧਨੁ ਤੇਰੀ ਚੇਰੀ ॥
ਸਾਈ ਚੇਰੀ ਜੁ ਖਸਮੁ ਪਛਾਣੈ ਵਿਚਹੁ ਛਡੈ ਮੇਰੀ ॥
ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਕਰਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ ਦੇਖਹੁ ਕੋ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਏਹੁ ਕਮੁ ਕਿਸੈ ਕੇ ਵਸਿ ਨਾਹੀ ਸੋ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਏ ਨਦਰਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਤੇਰੀ ॥
ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਾ ਧਨੁ ਤੇਰੀ ਚੇਰੀ ॥੧੧॥
- 2.12. ਸੀਗਾਰੁ ਦਸਿ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਭੀਜੈ ॥
ਸਸਰੁ ਭੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ॥
ਅੰਜਨੁ ਮਹਿ ਜਲਿ ਆਪ ਪਛਾਨਿਆ ਐਸਾ ਰੰਗ ਨਹਾਵੈ ॥
ਜਿਸੁ ਕੀ ਵਸਤੁ ਤਿਸਹੀ ਕੇ ਹਹ ਹਮਿ ਦੋਸਿ ਨ ਕਾਹੁ ਦੀਜੈ ॥
ਸੋ ਸੀਗਾਰੁ ਦਸਿ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਭੀਜੈ ॥੧੨॥
- 2.13. ਧਨੁ ਇਆਣੀ ਪਿਰੁ ਮੇਰਾ ਚਤਰੰਗੋ ॥
ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮੈ ਮੂਲਿ ਨ ਰਖਿਅੜਾ ਰੰਗੋ ॥
ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮੈ ਰੰਗੁ ਨ ਰਖਿਆ ਜਿਉ ਹਮਿ ਤਿਉ ਤੁਮ ਸੂਝੈ ॥
ਅਸੀ ਪਾਪ ਕਮਾਵਹੁ ਪਛੋਤਾਵਹੁ ਅੰਧੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਬੂਝੈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ਜਮਪੁਰਿ ਹੋਇ ਨਿਸੰਸੋ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਧਨੁ ਇਆਣੀ ਪਿਰੁ ਮੇਰਾ ਚਤਰੰਗੋ ॥੧੩॥
- 2.14. ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਭਤਾਰੁ ਸੋਈ ॥
ਸਭਨਾ ਰਾਵੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥
ਏਹੁ ਸੈਸਾਰੁ ਸਭੁ ਕਚਾ ਪਸਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਭੋਗੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਇਸੜੀ ਪੁਰਖ ਗਰਬਿ ਬਿਆਪੈ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਮਿਲਿਆ ਭੋਗ ਭੋਗਣਿ ਲਗਾ ਵਿਣੁ ਸਹਜੈ ਭੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਭਤਾਰੁ ਸੋਈ ॥੧੪॥
- 2.15. ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਮੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ਜੀਅਹੁ ਜਾਣਾ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਝਹੁ ਮਗ ਨ ਪਾਏ ਜੋ ਲੋਚੇ ਸਭ ਕੋਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸੋ ਸਹੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਮਹਿ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ॥
ਮੇਰਾ ਕੰਤੁ ਕੁਲਵੰਤੁ ਖਰਾ ਸੁਆਲਿਉ ਤਾ ਧਨੁ ਸਰਸੀ ਹੋਈ ॥
ਸਬਦੁ ਸੀਗਾਰੁ ਕੀਆ ਕੁਲਵੰਤੀ ਜਾ ਸਹੁ ਡਿਠਾ ਘਰ ਆਇਆ ॥
ਤਾ ਧਨੁ ਪਿਰ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਆ ਜਾ ਸਗਲ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਤੂ ਮੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥੧੫॥

2.16. ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ (ਅਸਟਪਦੀ)

ਖਰੇ ਬੋਟੇ ਆਪਿ ਕੀਤਿਅਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਇ॥
 ਖਰੇ ਪਰਖੇ ਪਾਰਖੁਆ ਲਏ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇ॥੧॥
 ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਵਸਾਇ॥
 ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਾ ਲਿਵਲਾਇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਬੋਟੇ ਫਿਰਿ ਫਿਰ ਭਜਦੇ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਬਿਲਲਾਇ॥
 ਬੋਟੇ ਮਨਮੁਖਿ ਆਖੀਅਨਿ ਤਿਨਾ ਬਹਣੁ ਨ ਮਿਲਈ ਜਾਇ॥੨॥
 ਖਰਿਆ ਮਹਲੁ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ਆਪਣੈ ਘਰਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ॥
 ਖਰੇ ਸਚੇ ਆਖੀਅਨਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ॥੩॥
 ਖਰਿਆ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਖਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ॥
 ਬੋਟੇ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ॥੪॥
 ਬੋਟੇ ਖਰੇ ਇਕ ਤੈ ਸੰਗਿ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁਕਮੀ ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਇ॥
 ਪਾਰਖੁਆ ਅਗੈ ਸਟੀਅਨਿ ਤਦ ਹੀ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਇ॥੫॥
 ਖਰਿਆ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ॥
 ਬੋਟਿਆ ਤਨੁ ਸਿਆਹੁ ਹੈ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਇ॥੬॥
 ਗੁਰਿ ਖਰੇ ਆਪੇ ਮੇਲਿਅਨੁ ਧੁਰਿ ਸਚੈ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇ॥
 ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਸਦਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਸਚੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ॥੭॥
 ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਕਾਮਣੀ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ॥
 ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਨਾਇਆ ਧਨੁ ਕੁਲਵੰਤੀ ਨਾਰਿ॥੮॥

(ਪਤਰਾ ੪੧੪)

2.17. ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ (ਅਸਟਪਦੀ)

ਉਤਮ ਜੋਗੁ ਗਿਰਹੁ ਹੈ ਜੋਗੀ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰੇ॥
 ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦਿ ਮਹਿ ਜੀਵੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰਧਾਰੇ॥
 ਸਾਚੀ ਲਿਵ ਆਸਣਿ ਬੈਸੁ ਜੋਗੀ ਭਗਤਿ ਨਾਮ ਆਧਾਰੇ॥੧॥
 ਐਸਾ ਜੋਗ ਕਮਾਉ ਪਰਾਣੀ॥
 ਜੀਵਨੁ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਮਤੀ ਜਾਗਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜੋਗਿ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ਵਿਚਹੁ ਆਪਿ ਗਵਾਏ॥
 ਜੋਗੁ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਪਾਏ ਜੋਗੀ ਧਾਵਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ॥
 ਸੋ ਜੋਗੀ ਉਤਮੁ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ॥੨॥
 ਭੇਖੀ ਜੋਗ ਨ ਹੋਵੈ ਜੋਗੀ ਨਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਏ॥
 ਕਚੀ ਪਿਡੀ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਗਹਿ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਏ॥
 ਪਾਖੰਡ ਕਰਹਿ ਉਦਰੈ ਕੈ ਕਾਰਣਿ ਭੁਖ ਕਿ ਆਗੈ ਖਾਏ॥੩॥
 ਜੋਗੀ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਜੋਗੀ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ॥
 ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕੀਜੈ ਐਸਾ ਜੋਗੁ ਕਮਾਇ॥
 ਭਉ ਕਰਹਿ ਤਾ ਨਿਰਭਉ ਹੋਵਹਿ ਸਹਜੇ ਰਹਹਿ ਸਮਾਇ॥੪॥
 ਪੰਡਿਤ ਗਿਰਹੀ ਸਨਿਆਸੀ ਜੋਗੀ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ॥
 ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧ ਜਗੁ ਭਰਿਆ ਜੋਗੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇ॥
 ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇ ਜਨ ਉਬਰੇ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ॥੫॥
 ਹਉਮੈ ਮਾਰਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ਜੋਗੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਕਰਹਿ ਸਬਦਿ ਕਮਾਇ॥
 ਨਿਹਚਲੁ ਜੋਗੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਪਾਹਿ ਜੋਗੀ ਤਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ॥
 ਕਰਤੋ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਨੈ ਕਰਤਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ॥੬॥
 ਏਕੋ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋਗੀ ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੋਟਿਆ ਜਾਇ॥
 ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਸੁ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਭਾਣੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ॥
 ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਜੋਗੀ ਤਿਹੁ ਲੋਈ ਜਾਪੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ॥੭॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋ ਨਿਹਚਲੁ ਜੋਗੀ ਸਿਝੀ ਸੁਹਤਿ ਵਜਾਇ॥
 ਭੇਖੀ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜੋਗੀ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਇ॥
 ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਨਾਇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਰਿ ਝੂਠੇ ਭੇਖ ਸਬਾਇ॥੮॥ (ਪਤਰਾ ੮੫੧-੮੫੨)

3.1. ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫

ਸਗਲੇ ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਉਬਦੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੈਆ॥
 ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਾਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵੈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵੈ ਸਰਬ ਮਇਆ॥੧॥
 ਸੰਗਿ ਗੁਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਵਸਤਾ॥
 ਸਿਮਰਤ ਕਾੜਾ ਭਾਗਨੁ ਭਇਆ॥
 ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਾਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਪਇਆ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕੀਏ ਬਹੁਤੇਰੇ ਬਿਨ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਦੁਖੁ ਨ ਗਇਆ॥
 ਧਾਰਿ ਅਨਿਗ੍ਰਹੁ ਰਾਖਿ ਲੀਨੇ ਅਪੁਨੇ ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ ਸਰਨਿ ਪਇਆ॥੨॥

(ਪਤਰਾ ੩੯੮)

3.2. ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਾਢੀ ਮਾਰਿ॥ ਕੁਸਲੁ ਹੋਆ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰ॥੧॥
 ਮਨਉ ਗਈ ਗੁਰਿ ਆਪਿ ਗਵਾਈ॥ ਸਹਜੁ ਅਨੰਦੁ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲਾ॥ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਅਪੁਨੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ॥੨॥

(ਪਤਰਾ ੩੯੮)

3.3. ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫

ਉਨਿ ਮਿਲਿ ਭੂਪਤੁ ਜਾਇ ਚਰਾਇਆ॥ ਪਰਪੰਚੁ ਝੂਠਾ ਦਿਖਲਾਈ ਮਾਇਆ॥
 ਆਪਨਾ ਜੇਹਾ ਬਹੁ ਤੁਖਰ ਭਰਾਨੇ॥ ਹਮਰਾ ਰਾਖਾ ਸਾਰੰਗ ਪ੍ਰਾਨੇ॥੧॥
 ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸਭਕੋ ਸੇਵੈ॥ ਉਨਿ ਮਿਲਿ ਭੂਪਤੁ ਹਮ ਗੁਰਦੇਵੈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਉਹ ਕਰੈ ਮੈ ਮਾਨੁਖ ਤਾਣੁ॥ ਹਮਰੈ ਘਰਿ ਸਾਚਾ ਦੀਬਾਣੁ॥
 ਉਹ ਕਿਰਮੈ ਕੈ ਪਾਛੈ ਪਰਿਆ॥ ਗਲੁ ਘੁਟਿ ਮੇਰੈ ਸਾਹਿਬਿ ਖਰਿਆ॥੨॥
 ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਜਿਉ ਦੁਇ ਘਰੀਆ॥ ਫੂਲੈ ਫੂਕੈ ਤਿਸੁ ਉਪਰੀਆ॥
 ਬਿਨਸਿ ਗਇਉ ਬਾਦਲ ਜਿਉ ਵਾਉ॥ ਹਮਰਾ ਸੁਆਮੀ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ॥੩॥
 ਪਚਿਆ ਨਿਦਕ ਸਨੁ ਮਿਲਿ ਭੂਪਤੁ ਸਭਾ॥ ਇਕਿ ਕਾਟੇ ਇਕਿ ਭਾਗੈ ਨ ਲਭਾ॥
 ਜਨ ਕਾ ਲੀਆ ਕੁਪਿਆ ਰਾਮ ਰਾਇ॥ ਜਨ ਨਿਰਭਉ ਨਿਦਕ ਦੀਏ ਬਹਾਇ॥੪॥
 ਜਨ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਹੁ ਮਤੁ ਕੋਇ॥ ਜਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਸਾਚਾ ਸੋਇ॥
 ਪੁਤੁ ਰਖਿਉ ਜਿ ਮਾਤਾ ਬਾਪਿ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਆਪੇ ਆਪਿ॥੪॥ (ਪਤਰਾ ੩੯੮)

3.4. ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ (ਸਲੋਕ)

ਧਾਵਤੜੇ ਸੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਭੇ ਕਮ ਵਿਸਾਰਿ॥
 ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਫਬਿਆ ਜਪਿਆ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਿ॥ (ਪਤਰਾ ੪੦੮-੪੦੯)

3.5. ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫

ਰਾਮਦਾਸਪੁਰਿ ਜਬ ਆਏ॥
 ਤਾ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੁਖ ਪਾਏ॥੧॥
 ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਨੁ॥
 ਦੈਆਲੁ ਹੋਆ ਪੂਰਨੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਖਸਿ ਲੈਆ ਹੈ ਬਚੜਾ ਮਾਨਾ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਸੋਗੁ ਨਿਵਾਰਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਆਪੇ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਆ ਜਹਾਨਾ॥
 ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਕੀ ਪਇਆ ਸਰਾਨਾ॥੨॥ (ਪਤਰਾ ੬੩੫)

3.6. ਸੋਰਨਿ ਮਹਲਾ ੫

ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ਉਨ ਕਉ ਕੋ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ॥
 ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਲੈ ਅਖੁਟੁ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥੧॥
 ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਦੂਖਨੁ ਕਰਤਾ ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਪਚਾਇਆ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਜਿਸ ਕਾ ਗਰਬੁ ਕਰੈ ਉਹੁ ਪਾਪੀ ਤਿਨਿ ਮਾਰਿ ਪਛਾਰਿਆ ॥
 ਜਿਉ ਕੁਠਾਰੁ ਕਰੇ ਧਰੇ ਬਢਾਈ ਸੁਕਾ ਕਾਸਟ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰਿ ਡਾਰਿਆ ॥੨॥
 ਮਾਨਸੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥
 ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਰਹੇ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਜਮਪੁਰਿ ਉਠਿ ਸਿਧਾਰਿ ਇਕੋਲਾ ॥੩॥
 ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਲੋਕੁ ਸਭਿਨਿਅਹੁ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥
 ਜੋ ਭਗਤਨ ਸਿਉ ਕਰੈ ਬਖੀਲੀ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰਿ ਮਾਰਿਆ ॥੪॥

(ਪਤਰ ੬੩੫)

3.7. ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੫

ਨਿਰਮਲਾ ਸੁਖਗੀਤਿ ਸੁਆਮੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੁਖਗੀਤਿ ॥
 ਆਸ ਪਿਆਸ ਉਲਾਸ ਮਨਹਿ ਤੇਰੇ ਪਾਇ ਪਰਸਉ ਨੀਤਿ ॥ਰਹਾਉ॥
 ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਕਰਤਿਆ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਰੇਨ ॥
 ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪਾਇਕਾ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਧੋਨ ॥
 ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ॥
 ਨਾਨਕ ਰਾਖਹੁ ਲਾਇ ਲੜਿ ਸੁਨਹੁ ਏਹ ਅਰਦਾਸਾ ॥੨॥

(ਪਤਰ ੬੮੩)

ਬਿਲਾਵਲ ਮਹਲਾ ੫ ਸਲੋਕ

- 3.8. ਅਨਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਉ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ॥
 ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਉ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਉ ॥
- 3.9. ਬੇਨਤੀ ਏਹ ਕਰੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਕਰੀ ॥
 ਹਰਿ ਬਿਸਰੁ ਨ ਏਕ ਘਰੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਬਿਸਰੁ ਨ ਏਕ ਘਰੀ ॥
- 3.10. ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੇਰੀ ਆਸ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥
 ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸ ॥
- 3.11. ਸਾਧੂ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਧੂ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ॥
 ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਦੇਖੁ ਨ ਲਹੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਦੇਖੁ ਨ ਲਹੀ ॥
- 3.12. ਸਿਧਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਲਧੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿਧਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਲਧੀ ॥
 ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਧੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਧੀ ॥

(ਪਤਰ ੭੬੭-੭੬੮)

3.13. ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਆਪੁਨੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥
 ਉਚ ਨੀਚ ਸਭ ਏਕ ਸਮਾਨਿ ॥ ਤਿਸੁ ਕਾ ਕੀਆ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਿ ॥੧॥
 ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਧਿਆਇ ਪਰਾਨੀ ॥
 ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰੁ ਲਪਟਾਵਹਿ ਜਾਸਹਿ ਜਨਮੁ ਗੰਵਾਇ ਪਰਾਨੀ ॥ਰਹਾਉ॥
 ਤੂ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਕਿਆ ਤੇਰਾ ਮੂਲ ॥ ਝੂਠੇ ਮੋਹਾ ਤੇਰਾ ਕਰਿ ਫੂਲ ॥
 ਜਾ ਕੀ ਬਸਤਿ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਲੇ ॥ ਭੂਲਾ ਪਰਾਨੀ ਰੂਦਨ ਕਰੇ ॥੨॥
 ਜਿਉ ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਰਹਨਾ ॥ ਸੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਲਹਨਾ ॥
 ਨਾਮੁ ਆਪਨੇ ਕੀ ਕਰੈ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥ ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੋ ਜਨੁ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥੩॥
 ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੋਵਿੰਦ ॥ ਬੂਝਤ ਨਾਹੀ ਭਵਜਲ ਸਿੰਧ ॥
 ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਸੰਗਿ ਪਾਈਐ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ ਕਾਹੇ ਆਈਐ ॥੪॥

(ਪਤਰ ੮੩੮)

3.14. ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫

ਆਪੇ ਦੀਨਉ ਅਪਿਆਉ ॥ ਜੀਅਨ ਕੋ ਲਾਇਉ ਸੁਆਉ ॥
 ਕੀਨੇ ਬਹੁ ਚਲਤ ਬਿਡਾਨਾ ॥ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨਾ ॥੧॥
 ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ਪਿਆਰੇ ॥ ਆਪਿ ਪਰੋਸਨਹਾਰੁ ॥ਰਹਾਉ॥
 ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ਕੀਉ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ॥ ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਹਮ ਤੁਮ ਬਹੁ ਮੇਲੁ ॥
 ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜਾਇ ॥ ਮੋਹ ਕਾ ਬਾਧਾ ਨਹ ਨਹਰਾਇ ॥੨॥
 ਕਬਹੂ ਉਚ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥ ਕਬਹੂ ਨੀਚ ਫਿਰੈ ਭੇਖਾਰੁ ॥
 ਕਬਹੂ ਸੋਗ ਕਬਹੂ ਅਨੰਦ ॥ ਮੀਠੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਬਹੁ ਬੋਧ ॥੩॥
 ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਏਕ ॥ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਤਰੀਐ ਟੇਕ ॥
 ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਆਇ ਪਰਿਉ ਸਰਨਾਇ ॥੪॥

(ਪਤਰ ੮੩੮-੮੩੯)

3.15. ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੀਆਇਆ ॥
 ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਵਨਿਧਿ ਪਾਈ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੈ ਨਿਰਾਰਾ ਹੇ ॥੧॥
 ਵਿਣੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਨ ਆਵੈ ॥ ਭਰਮਿਆ ਫਿਰੈ ਸੁ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵੈ ॥
 ਬਾਰਹੁ ਪੰਥ ਸਭੇ ਹੈ ਝੂਠੇ ਸਭ ਮਹਿ ਸਚੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ਹੇ ॥੨॥
 ਨਿਰਮਲ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਦਾਣਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੂਜੇ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥
 ਇਸ ਪਉੜੀ ਤੇ ਜੋ ਨਹੁ ਚੁਕੈ ਸੋ ਸਣੁ ਪਿਤਰੀ ਹਤਿਆਰਾ ਹੇ ॥੩॥
 ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਬਾਣੀ ॥ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ਜਿਨਿ ਸੰਗਤਿ ਜਾਣੀ ॥
 ਵਿਣੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਰਾ ਹੇ ॥੪॥
 ਸੁਰਿ ਨਰ ਸੇਵਹਿ ਸਿਧ ਵੇਚਾਰੇ ॥ ਗਣ ਗੰਧੁ ਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਹਾਰੇ ॥
 ਜੇਤੇ ਦੇਵ ਸਭੇ ਜਮਿ ਬਾਧੇ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ਹੇ ॥੫॥
 ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਪਿਤਰੀ ਸਮੇਵਾ ॥
 ਸੋਈ ਕੁਲੁ ਸੰਤ ਜਿਤ ਹੋਵੈ ਸੰਤ ਬਿਨਾ ਕੁਲੁ ਮਾਰਾ ਹੇ ॥੬॥
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੁਲ ਸਬਾਏ ਤਾਰੇ ॥ ਤਿਸ ਸੰਤਨੁ ਕੈ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥
 ਕੋੜਿ ਤੇਤੀਸ ਪਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਸੰਤ ਚਰਨੁ ਸਿਰੁ ਧਾਰਾ ਹੇ ॥੭॥
 ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ਪਰਹਰ ਉਤਰਿਆ ਆਪਣਾ ਖੇਵਾ ॥
 ਜਨ ਕਾ ਮਾਰਿਆ ਕਬਹੂ ਨ ਬਖਸੀਐ ਸੁਆਨਿ ਜੂਨਿ ਲੈ ਉਤਾਰਾ ਹੇ ॥੮॥
 ਜਨ ਕੇ ਮਾਰਿਐ ਦੀਪ ਬਿਨਾਸੈ ॥ ਸੰਤਨ ਤੇ ਜਮੁ ਪਰਹੁ ਨਾਸੈ ॥
 ਆਇਆ ਸੰਤੁ ਕੰਤੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ॥ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ਹੇ ॥੯॥
 ਜਮ ਵਾਟ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋਜਨ ਵੀਸਾ ॥ ਉਧਰਿਆ ਸੰਤੁ ਕਿਸੈ ਕਿਆ ਰੀਸਾ ॥
 ਮਨਮੁਖ ਸੇਤੀ ਸਾਝਿ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਇਤ ਉਤ ਦੁਹੁ ਘਰਿ ਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੦॥
 ਲਾਹੇ ਕਾਰਣਿ ਵਣਜੁ ਚਲਾਇਆ ॥ ਮਨਮੁਖ ਹਬਹੁ ਮੂਲ ਗੰਵਾਇਆ ॥
 ਕਿਆ ਲਹੁੜਾ ਕਿਆ ਵਡਹੁ ਵਡੇਰਾ ॥ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੁ ਉਧਾਰਾ ਹੇ ॥੧੧॥
 ਤੂ ਦਾਤਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭੇਖਾਰੀ ॥ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਹਾਰੀ ॥
 ਸਭਨਾ ਕਾ ਪੂਰਨੁ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ॥ ਜਨ ਕਾ ਕਾਜੁ ਸੰਵਾਰਾ ਹੇ ॥੧੨॥
 ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਬੁਝਾਇਆ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
 ਸਚੀ ਟੇਕ ਸਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਜਨੁ ਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੩॥
 ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥ ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਤੈਸਾ ਖਾਵੈ ॥
 ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਗੁਰਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਜਮੁ ਮਾਰਾ ਹੇ ॥੧੪॥
 ਚੂਕੀ ਤਾਤਿ ਪਰੋਜਨੁ ਸਰਿਆ ॥ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ॥
 ਆਵਾਗਵਨੁ ਮਿਟਿਆ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਬਾਹੁੜਿ ਦੂਖੁ ਨ ਦਾਰਾ ਹੇ ॥੧੫॥

3f

XVI. ORTHOGRAPHY AND THE SCRIBE

16.1. The orthography and the spellings of *Gurmukhī* of this manuscript are some of the other features which have been taken into account to prove its earlier origin.¹ Since orthographic characteristics of a script do not change in a short span of time, consequently on the basis of orthographic features alone, it is very difficult to pin-point the precise age of a document. Secondly, it is highly probable that due to regional, dialectal or personal bias the scribe may not be following the prevalent method of writing in its totality. We observe that the scribe of this manuscript has developed a distinct style of orthography. For instance some of the consonants, namely ੜ, ਚ, ਛ, ਟ, ਲ and ਯ are of peculiar shape. The vowel of *ūrā* (ੳ) invariably occurs with an open mouth (ੳ). For the vowel sign of *kaṁnā* (ਕੰਨਾ) a dot has been employed, which has been picked up to prove its earlier origin. Besides the dot, the use of half *kaṁnā* which is visible almost at every folio has been overlooked by the scholars to describe its orthographic features. In fact it points to a transitional stage in the development of *Gurmukhī* orthography when the full vertical stroke (ਡੰਡੀ) has not yet come into use for the sign of *kaṁnā*. The distinct orthographic features of this manuscript, such as use of the dot for *kaṁnā* and *ūrā* with an open mouth, are identical to the *Hukamnāmās* of Guru Tegh Bahadur.² Thus, the orthography instead of proving it to be an old manuscript, points to its origin somewhere in the second half of 17th century C.E.

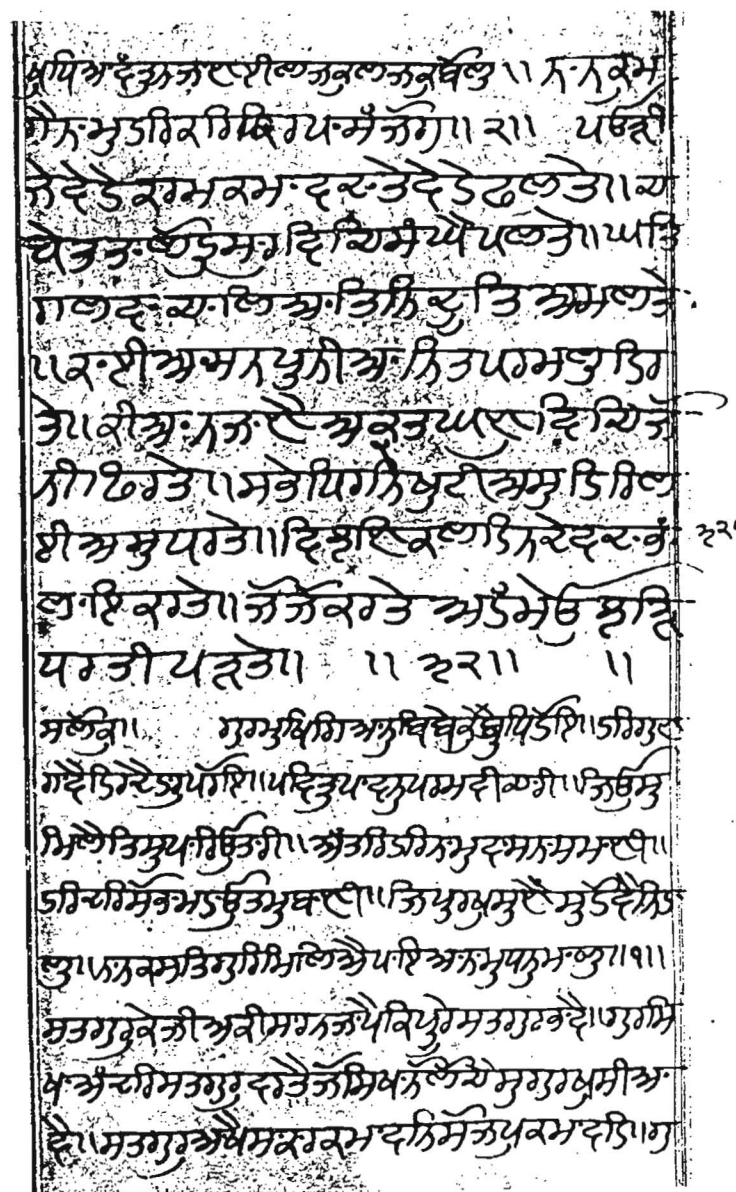
16.2. The scribe of this manuscript has been assumed to be a close associate of Guru Amar Das, possibly Bhai Gurdas.³ The description of Guru Amar Das' death in eulogistic manner has been taken as a proof to establish its scribe's identity with Bhai Gurdas. Since, the orthographic style of *Kartārpurī Bīr* is quite distinct from that of MS # 1245, consequently to resolve the above contradiction, Pashaura Singh has remarked that Bhai Gurdas may have further improved his hand-writing by the time

1. Pashaura Singh, *The Text and Meaning of the Ādi Granth*, p. 27; Gurinder Singh Mann, *The Making of Sikh Scripture*, p. 77.

2. Ganda Singh, *Hukamnāme*, pp. 72, 110, 114, 116, 118.

3. Pashaura Singh, *op.cit.*, p. 28.

PLATE X

Folio 320 of MS # 1245 showing the text filled in later on by the secondary scribe.

APPENDIX II CHAP. 4

STATEMENT OF THE CHAWLAS AT SRI AKAL TAKHT SAHIB

ਮੈਂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਫ਼ਰਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਬਾਗ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਪੇਟਿੰਗਾਂ ਹੈਂਡੀ ਕਰਾਫਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਮਿਤੀ 5.5.93 ਵਾਰ ਬੁਧ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਲਿਖਤ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਜੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਜੋ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਖਰੜਾ ਨੰ. 1245 ਹਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ 1245 ਨੰ. ਬੀੜ ਦਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਨ 1979-1980 ਦੇ ਦੁਰਾਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਟੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ੇਹਰ ਗਦਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਗਜ ਸਿੰਘਪੁਰ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੰਗਾਨਗਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰੱਦੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਫੇਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਬੀੜ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਰੱਦੀ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਇਹ ਬੀੜ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਈ ਰਹੀ। ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੁਰਾਨ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਭਾਈ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਅਖੰਡ ਪਾਠੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਨੇ ਇਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਏ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੇ, ਉਹ ਮੈਂ ਇਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨੋਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ।

ਇਹ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਇਆ ਮੈਂਨੇ ਵਸੂਲ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਨੋਟ ਇਸ ਬੀੜ ਸਬੰਧੀ ਮੇਰੀ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਭਾਈ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਠੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਂਨੇ ਉਪਰ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ।

ਦਾਸ

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ

5.5.93

ਅਸਥਾਨ :- ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਦੁਕਾਨ :- ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਬਜ਼ਾਰ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

6) Statement of dealer at Sri Akal Takhat (in Gurumukhi script) confessing that he procured this manuscript from Scrap Dealer going on cycle in 1979-1980AD In Rajasthan and then implanted in Guru Nanak Dev. University Library through sale of the manuscript to librarian.

[illegible]

7) Vanjara Pothi folio no. 814 with Maru Sahansar Nama Mahalla 6 (Kachi Bani) in the hand of primary scribe in the same shade of ink and with the same pen.

ਟੈਲੁ॥ ਅਠਮਠਿਤੀਗਥਜੇਕਾਵਤਿਉ
 ਭੋਨਾਤੀਮੇਲੁ॥ ਜਿਨਪਧੁਅੰਦਰਿ
 ਬਾਤਰਿਗੁਣਹੁਤੇਕੁਲੇਸੁਸਾਗਿ॥ ਤਿ
 ਕਾਨੇਤੁਲਗਾਰਥਸੇਤੀਦੇਖਨੇਦੀ
 ਨਾਗਿ॥ ਗੰਗਿਤਸਾਤਿਗੰਗਿਹਵਤਿਉ
 ਪਰੀਕਰਿਜਾਤਿ॥ ਪਰਹਤਾਤੀ
 ਕਿਸੈਰੇਗੀਬਾਸੁਮਰੇਕਾਤਾਨਦਰਿਉ
 ਟਉਪਾਰਿਖਰਚੁਮੰਗਾਜਥੈਦੇਇਤ
 ਭਾਤੀ॥ ਦੀਬਾਨੁਪ੍ਰੇਕੋਕਲਾਮਏਰਾ
 ਤਮਾਤੁਮਾਮੇਲੁ॥ ਨਦਰਿਲਏਲੇਕਾ
 ਪੀਤਿਉਟੈਕਾਨਕਾਨਿਉਤੇਲੁ॥ ੨॥
 ਪਉਤੀਅਪੇਤੀਕਰਕੀਅਕ
 ਲਅਪੇਤੀਤੈਪਾਗੀਐਨਦੇਖਤਿ
 ਕੀਤਾਅਪਲਾਪਰਿਕਰੀਪਰੀਮਾ
 ਗੀਐ॥ ਜਿਅਪਿਅਮੇਤਲਮੀਮਰੁ
 ਕੇਈਅਪਲਹਾਗੀਐ॥ ਜਿਮਕੇਜਿ
 ਅਪਰਹਤਤਿਰਿਉਸਾਤਿਉਮਾਤੁ

੧੨੭
 ਵਿਸਾਗੀਐ॥ ਅਪਲਤਥੀਅਪਲ
 ਅਪੇਤੀਕਾਨੁਮਹਾਗੀਐ॥ ੧॥ ਨਾਮ
 ਲੋਕਮਾਨਏਤਰਿਨੇਤੀਅਮਰੀਨੁ
 ਜੈਲਗੈਜਾਇ॥ ਨਾਨਕਅਮਕੁਕਾ
 ਨੀਐਮਦਤੀਹਤੈਸਮਾਇ॥ ਨੰਗੇ
 ਨੰਗਕਰਿਮਾਨੈਮੰਦੈਮੰਦਤੋਇ॥
 ਅਮਕੁਏਤਅਪੀਐਜਿਲੇਖੇ
 ਦਰਤੈਸੁਇ॥ ੧॥ ਮਾਨਮਲਾਮੁਜ
 ਬਾਬੁਦੈਕੋਰੇਮੁੰਦਤਪੁਥਾਜਾ
 ਇ॥ ਨਾਨਕਦੈਕੁਤੀਅਥਾਇ
 ਕਾਈਪਾਇ॥ ੨॥ ਪਉਤੀਜਿਤੁਮੇ
 ਵਿਐਸੁਖਪਾਇ॥ ਮੇਸਾਤਿਉਮਰ
 ਸਮਾਲੀਐ॥ ਜਿਤੁਕੀਤਾਪਾਇਐ
 ਅਪਲਾਮਾਪਾਲਬੁਗੀਰਿਉਘਾ
 ਲੀਐ॥ ਮੰਦਾਮੁਲਿਨਰੀਨਈਦੇ
 ਲਮੀਨਦਰਿਉਤਲੀਐ॥ ਜਿਉਸਾ
 ਤਿਬਕਾਲਿਨਤਾਗੀਐਤੇਦੇਤਾਪਾਸ
 ਨਲੀਐ॥ ਰਿਦੁਲਾਤਉਪਰਿਘਾ

8) Vanjara Pothi, folio no. 127 Asa di var with pauris and Salok Mahallas- indicating complete reference to authorship as in standard version compiled by Guru Arjan Dev ji.

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ
ਅਨੁਪਾਦਿਤ ॥ ੧

ਮੇਰੀ ਰਾਗੁ ਮਾਗੁ ਰਾਗੁ ਸੀਤ ਤੋਂ ਨਾਨਕੁ ਉਕਸਤੁ ਹਿਤੁ
ਗੁ ਮਾਗਿ ਰੰਦਨਿ ਲੀਖਿ ਆਵੈ ਰਾਗੁ ਮੇਰੇ ਦੇਖਿ ਕੁਝੁ ਭੀ
ਮੇਰੇ ਰੰਗਿ ਰਿਸਾਵੈ ਨਾਉ ॥ ੧ ॥ ੬ ਭਿਕਿਸੀ ਨੀਉ ਜਲਿ
ਚਲਿ ਜਾਉਗਾ ਮੇਰੇ ਅਪਣੇ ਧੁਨੁ ਧੁਨਿ ਦੇਖਿ ਅਮਰ ਤੀ
ਥਾਉ ॥ ੭ ਭਾਉ ॥ ਧਰਤੀ ਤੀਰੇ ਲਾਭੁ ਜਨ ਤੀਰੇ ਲਾਭਿ ਲਾ
ਭੁ ਜਨ ਤੀਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮਾਗੁ
ਮੇਰੇ ਦੇਖਿ ਕੁਝੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰੰਗਿ ਰਿਸਾਵੈ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥ ਸਿ
ਧੁ ਤੇ ਦਸਿ ਲਾਭੀ ਰਿਸਾਵੈ ਅਪਣੇ ਗੁਪਤ ਪਰਮੁ
ਤੀਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਦੇਖਿ ਕੁਝੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰੰਗਿ
ਰਿਸਾਵੈ ਨਾਉ ॥ ੩ ॥ ਸੁਲਤਾਨੁ ਤੇ ਦਸਿ ਲਾਭ
ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਦੇਖਿ ਕੁਝੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰੰਗਿ
ਰਿਸਾਵੈ ਨਾਉ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਾਗੁ ॥ ੧ ॥
ਕੋਟੀ ਕੋਟੀ ਮੇਰੇ ਅਗਨ ਪਉ ਲੁਪਾਈ ਅਪਣੇ
ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁ ਮੇਰੇ ਦੇਖਿ ਕੁਝੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰੰਗਿ
ਰਿਸਾਵੈ ਨਾਉ ॥ ੫ ॥

10) Bahoval Pothi folio no.16 Sri Raga the hymns start without reference to Ghar.
X DISTORTED MAHALLA PEHLA
NO GHAR

[illegible][illegible]

13) Bahoval Pothi Folio 258 With different title of Sukhmani i.s. Raga Gauri Poorbi Mahalla 5 Sukhmani .